

Bičiulyste

Rašykite mums „Draugo“ adresu su nuoroda „Bičiulyste“ arba
P.O. Box 4102
Wheaton, IL 60189
el. paštas: biculyste@draugas.org
biculyste@aol.com

Nr. 042 (159)

Ketvirtieji leidimo metai

Spalio 26 d., 2004

Antradienio priedas

Tuesday supplement

ČLKL sezono atidarymas

Ištrigusi Houston'e (2)

Kryžiažodis

Šiame numeryje:

2 psl.

3 psl.

4 psl.

65-eri metai Lietuvos kariuomenės žygiui į Vilnių

Eugenijus Slivinskas

je — iš krašto išvežtume per daug valiutos. Choro vadovybei buvo pasakyta: „Karas — čia pat, išvažiuosite, o kaip grįšite?“

Jūros Dienos šventės proga mūsų chorą nuvežė prie Šventosios uosto, nes Klaipėdoje jau nuo kovo 23 d. šeiminkavo Vokietijos Reichas. Iš Šventosios į namus skirstėmės nusiminę, nenujaušdami, kad netrukus, vietoje Amerikos, dalyvausime kitokioje, Lietuvos istorinėje šventėje.

Rugsėjo 1 d. prasidėjo II pasaulinis karas. Vokietija užpuolė Lenkiją, o rugsėjo 17 d. ir Sovietų Sąjungą pasėkė ją. Pagal tada, dar nežinomą rugpjūčio 23 dienos dviejų diktatorių — Stalino ir Hitlerio — Europos pasidalinimo pakta Sovietų Sąjunga užėmė Lenkijos okupacijoje 19 metų išbuvusią Lietuvos sostinę Vilnių su jo kraštu ir tada „pasiūlė“ jį Lietuvai už... bazes trims Raudonosios armijos divizionams Lietuvoje. Spalio 10 d. Lietuva pasirašė sutartį, o spalio 28 d. įvyko numatytas Vilniaus su kraštu perdavimas Lietuvai. Tokia kaina atgauta sostinė. Dalyvauti Lietuvos kariuomenės Vilniaus įžengimo iškilnėse, Kauno Radiofonas vežė universiteto chorą autobusu. Du autobusai su užsienio žurnalistais vyko kartu. Tai buvo 1939 m. spalio 28 d., šeštadienį. Kelionė iš Kauno sekėsi neblogai, tik ties ta vieta, kur buvo buvusi demarkacijos linija, te-

ko išlipti iš autobuso. Mat 19 metų nenaudojamą vietą — iškasą, reikėjo pravažiuoti šalia, medžių šakomis išklota, šalikėle. Autobusai klimpo, reikėjo šakų po ratais kloti ir, šiaip taip prasistūmę pro buvusią demarkacijos liniją, važiuojame toliau. Priartėję prie Vilniaus sužinojome, kad dar prieš oficialų karių žygį į Vilnių, Lietuvos dviratininkų kuopos kariai užėmė postus mieste, prie pagrindinių kryžkelių ir mūsų trims autobusams rodyti kelią iki vietos Gedimino prospektą, ties Katedra. Nuotaika ir įspūdis neapsakomas, o man, tauragiškiui, dar labiau, nes žygiavo pažįstami, 7-tas Žemaičių Kunigaikščio Butėgirdžio pėstininkų pulkas ir 3-tas dragūnų Geležinio Vilko pulkas — abu iš Tauragės. Raiteliams pasirodžius, kilo dar didesnės ovacijos. Žygis baigėsi jau sutemus.

Iš ryto, sekmadienį, spalio 29 d. VDU choras giedojo pirmose lietuviškose šventose Mišiose Aušros Vartų koplyčioje. Pagal Lietuvos Vyriausybės labai gerai numatytą planą, visa Vilniaus ir krašto perėmimo operacija buvo atlikta tvarkingai, per vieną dieną. Tos visos iškilnės ir tautos džiaugsmas dėl atgautos sostinės Vilniaus, pridengė faktišką okupacijos smūgį, kuris įvyko spalio mėn., kai naktimis buvo įvežamos Sovietų igulos į bazes Naujojoje Vilnioje, Prienuose, Alytuje ir Gaiziūnuose. Ruklos poligone prie Jonavos. Iš čia Raudonosios armijos tankai Kauną okupavo 1940 m. birželio 15 d., nelaukdami okupacinių dalinių, peržengusių Lietuvos Respublikos sieną.

LIETUVA, TĖVYNĖ MUSŲ...

Jau tie lietuviai... Ironiškas vaizdelis

Vytautas Viskockas

Jau tie lietuviai...

Visos tautos kaip tautos... Ir jį ką mes nusi-davėme? Supykusi ma-no mama sakydavo: „Ir jį ką šitas vaikas nu-sidavė!“ Dabar neretai pasakoma, kad lietuviai lietuviai — tikras lietu-

akyse! Gana vien to, kad mūsų kalėjimai niekaip neatitinka tos civilizuotosios Europos kalėjimų standartų, kad juose tik šiek tiek geriau, negu kokiuose senelių ar vaikų namuose. Turėtų būti ne

šiek tiek, o gero, nes dabar lietuviškai veržė veržiasi į Švedijos kalėjimus. Jeigu padėtis iš esmės nepasikeis, mūsų kalėjimai gali likti tušti.

Kažkaip negerai kalba... Čia tas atvejis, kai absoliuti tautos dauguma negerai kalba. Retai taip būna, bet pasitaiko. Šiuo atveju gerai bent tai, kad lietuviai žudikų neskirso į tautybes, kitaip sakant — nediskriminuoja tautinių mažumų. Žudikams lietuviams lietuviai nėra atlaidesni, negu žydams, rusams, lenkams. Nors... Kitas galėtų paklausti: o vis dėlto, kai mirties bausmės nebuvo sustabdoma, ką sušaudė? Žydai!

Nereikia teisintis

Na, žydams mes esame ypatingai nusidėję, ką čia kalbėti. Ne veltui pasaulyje pagarsėjome kaip žydšaudžių tauta. Dar Gedimino laikais juos pasikvietėme, laida, primenantį kvapą gniaužiantį dokumentinį filmą, irgi buvo transliuojama pastarąją savaitę, bet pasaulis jos jokio nematė. Daug kas pasaulyje yra girdėjęs tik tiek, kad karo metais lietuviams krepšininkams, laimėjusiems prieš krepšininkus vokiečius, už pergale buvo leista sušaudyti, berods, po dešimtį žydų. (Ar reikia pridurti, kad tai bjaurus šmeižtas?) Dar žino, kad slepiame žydšaudžius, vilkiname jų bylas.

Dabar lietuviai net galvažudžių nešaudė, dabar jie kitaip rodo vilkišką savo veidą — nenori gražinti

Nukelta į 3 psl.

Baigęs Tauragės komercinę gimnaziją 1936 m. PLP Kauno Karo mokyklos aspirantu 12-tąją laidą, 1937 m. rudenį įstojo į Kauno VDU Technikos f-tą. Po metų buvau priimtas į universiteto chorą, vadovaujamą kompozitoriaus Konrado Kavcko. Choras jau buvo koncertavęs Pragoje. Kai Paryžiuje buvo surengta Pasaulinė paroda, universiteto choras dalyvavo kultūrinuose renginiuose. Iš ten mes parsivežėme tris paauksuotus laurų vainikus. Po tų išvykų buvo numatyta kelionė 24 choristams į Ameriką — koncertai lietuvių telkiniuose. 1939 m. liepos 30 d. turėjome išplaukti laivu į Olandiją ir JAV. Buvo numatyta ir grįžimo laikas — spalio pradžia. Repetavome išėjusios. Prieš pat išplaukiant, Ministrų kabinetas ją sustabdė. Oficiali priežastis, pasirodžius spaud-

Paminklas LDK Gediminui Vilniuje. Skulpt. Kašuba (JAV). Nuotr. Eimunto Jankausko (Lietuva).

SUSITIKIMAI

Viktor'as Uspaskich'as: filmas apie jį ir mes...

Ligijos Tautkuvienės fotoreportazas

Prisipažinsiu, perskaicius „Draugo“ reklamą skelbimą, kad penktadienį, spalio 22d., Čikagos Jaunimo centre ALTV direktorius Arvydas Reneckis demonstruos ką tik Lietuvos TV sukurtą, įvairių diskusijų sukėlusį filmą „Viktoras. Geras vaizdelis“, suglumau — kodėl, kam to reikia? Ar mums, čia gyvenantiems, reikia reklaminio triuko Uspaskich'o palaikymui? Neapsikraudama bereikalingomis mintimis, nuvykau į JC kavinę, kur jau buvo susirinkę kokios trys-keturios dešimtys žmonių.

Kai šią laidą sekmadienį rodyt ALTV, mano rašinys bus jau sumaketuotas. Nežinau, ką parodys A. Reneckis, į renginį atvykęs net su dviem operatoriais — Rychiu Januška ir

Nepiršdama savo nuomonės, viską, ką žmonės kalbėjo, disku-

Prof. Zenonas Rekašius

tavo po filmo demonstravimo — įrašiau į magnetofono juostelę. Jums pateikiu netaisyta, neregduota kalbą. Išvadas, manau, darysite jūs patys.

Arvydas Reneckis (A.R.) Atsirado galimybė parodyti apie Vik-

tor'ą Uspaskich'ą filmą. Kas jis — verslininkas, mokantis naudotis žmonių silpnymais, išnaudoti psichologinę situaciją, ar — Trojos arklys iš Maskvos? Lietuvoje apie tai kalbama. Manau, kad galime ir čia pasiūkėti šį vakarą.

Arvydas Reneckis.

Kviečiu profesorius inžinierius Zenoną Rekašius. Turėčiau čia šiandien kalbėti apie tai, ką renkasi Lietuvos žmonės. Bet apie tai nedaug žinau. Stebėjau įdomų filmą ir, vietoje, paaiškinęs

jums ką nors, atsakęs į jūsų klausimus, aš pradėsiu nuo savo klausimo (po viso šito nuotaikingo filmo) — kiek jūsų rytoj balsuotų už Uspaskich'ą? (Keli žmonės pakelė rankas. Jų tarpe — Pranė Šlutienė, Vytautas Jarmolavičius ir dar vienas žmogus. — L.T.)

Antanas Paužulis (A.P.). Kad jis nieko nepasiūlė.

Z.R. Čia yra neblogas išeitis, taškas. O ką jį Lietuvos rinkėjai pasiūlo, visos kitos tradicinės partijos?

A.P. Kad nieko kito nematėme.

Z.R. Aš visai neseniai praleidau kelias savaites Lietuvoje. Ir su politikais, ir su aukštais žmonėmis, ir televiziją žiūrėjau, ir po gatvės vaikiojausi. Ir nieko nesužinojau. Sužinojau tik vieną dalyką — daug priekaištų Paksui, buvusiam prezidentui, dabar išmestam, dėl kurio džiaugiuosi, kad šita nelaime Lietuva atsikratė. Daug priekaištų Uspaskich'ui, daugiausiai, kad jis rusas,

Nukelta į 2 psl.

Jau tie lietuviai...

Atkelta iš 1 psl.

arba kompensuoti išnaikintų žydų turto, per daugelį amžių sukaupto: maldos ir kitokių namų, bibliotekų, mokyklų, žemės sklypų, kapinių... Negalutiniai žydų pateiktai duomenimis, ant mūsų sąžinės — apie 1600 objektų. Net iškilūs politikai visai išsiskiria nuo teisybės ir atsakomybės: „Lietuvos valstybė dėl savo įsipareigojimų pirmiausia turi atsiskaityti su čia gyvenančiais savo piliečiais — kompensuoti nuvertėjusius indėlius, nacionalizuotą turtą ir t.t. Su žydų bendruomene šiuo klausimu reikia ieškoti kompromiso, nes nuo 1940 metų jai priklausiusio turto palikuonys dažniausiai gyvena ne Lietuvoje“, — sako Kęstutis Glaveckas. „Lietuvoje nesinorėtų matyti skirtingų įstatymų, taikomų žydams ar lietuviams ir rusams, musulmonams ar katalikams. Būtų gerai, kad vienas įstatymas galėtų reguliuoti turto grąžinimą visoms bendruomenėms“, — tokia Andriaus Kubiliaus nuomonė.

Įstatymus reikia apieiti

Lietuviai, nors ir pripažįsta, kad 20-ojo amžiaus žydų tragedija — ypatinga, išskirtinė, tačiau vis neaktiškai prikiša, kad ir jie buvo masiškai naikinami, kaip ir kitos nacijų ir bolševikų okupuotos tautos, taigi, esą, kreipiatės ne tuo adresu. Žydai norėtų, kad dabar nuo 1995-ųjų galiojantis įstatymas dėl religinių bendruomenių nuosavybės teisių atkūrimo būtų pataisytas, nes juo pasinaudojo visos Lietuvoje veikiančios religinės bendruomenės, išskyrus žydus ir karaimus. Tačiau įstatymai

juk tam ir kuriami, kad juos, kaip ne vietoje pastatytus stulpus, būtų galima apeiti. Juo labiau, jeigu toks svarbus reikalas — lietuvių kailių išpūsti didžiųjų valstybių Lietuvos žydams padarytas kaltes. Anksčiau ar vėliau būsime prispausti prie sienos, kaip „Vėde“ rašo Rytas Staselis, savo straipsnį „Lietuvėle, pasipurtyk — gražink žydams turtą!“ pailiusitės atitinkamais Kauno ir Vilniaus gatvių vaizdais.

Du kartus klausia šio straipsnio sukeltos diskusijos televizijs laidoje, žinau kai kurių mano pažįstamų reakciją, labai panašią į aukščiau išdėstytas ironiškas mintis. Ta ironija — iš nevilijos, iš supratimo, kad žydų ir mūsų lygos nelygios, iš nuojautos, kad Lietuvos valdžia jau kapituluoja, patyliukais elgiasi taip, kaip kalba galimas Darbo partijos partneris jau naujajame Seime socialdemokratas Gediminas Kirklis: „Nors privataus turto restitucijos klausimas Lietuvoje iš esmės jau baigtas, dar būtų galima svarstyti galimybę prie jo sugrįžti“. Ar nesakiau: nepatogų įstatymą reikia tyliai, be triukšmo pakeisti. Viktoras Uspaskich'as pasako dar daugiau: žydų bendruomenei jis linki savo turto pasižvalgti ir sudėtingą problemą mato kiek kitaip, kaip ir mirties bausmės problemą. Ar tai antisemitizmas?

O „agresyvieji“ lietuviai šią skaudžią ir sudėtingą problemą mato kiek kitaip, kaip ir mirties bausmės problemą. Ar tai antisemitizmas?

„O kas dar gali būti atsakingas?“

Štai televizijos žiūrovas laidoje dalyvaujantis žydų klausia: „Kodėl jūs dovanojate sinagogas mažuose miesteliuose, Žemaiti-

joje atsakote išlikusio kultūrinio turto, o Vilniuje ir Kaune tiesiog mušatės dėl ginčytino žemės plotelio? Labai gerbiu žydus, nukentėjusius nuo karo, tačiau nemė, lietuviai, iš jūsų viską atėmė“. Kur čia kokia pikta valia, kur čia antisemitizmas? Lietuvius į nevilį varo, kai kuriuos — ne juokais pikta atsakymas į klausimą, ar Lietuvos vyriausybė yra atsakinga už žydų turtą Lietuvoje, tame tarpe ir tą, kuris nėra išlikęs? „O kas dar gali būti atsakingas?“ Taip, esą, minėto straipsnio autoriui R. Staseliui neseniai yra atsakęs JAV žydų tarptautinių ryšių departamento direktorius Andrew Baker. Silpna, nuolanki Lietuvos valdžia su tuo gal ir sutiks, tačiau eiliniai piliečiai — niekada. Ir ne tik eiliniai: „Manau, kad iš tiesų negalima grįžti prie derybų stalo, nes yra spaudimo situacija. Nepriklausomai nuo to, ponas A. Baker ar koks kitas ponas tai daro. Veikia mūsų institucijos, ir mes jų turime nuosekliai laikytis. Tuo labiau, kad žydų turto, kaip bendruomeninio, pamatas yra labai specifinis — toros nuostatos. Jeigu mes savo Konstitucijoje pradėsime tvarkytis pagal toros normas, tai nesusipratimų bus žymiai daugiau, negu jų buvo tvarkantis vien pagal pilietinės sutarties pagrindus sukaupę turtą“ (Kovo 11-osios Akto signataras Romualdas Ozolas).

Reikėtų pasimokyti iš žydų

O dėl turto atsisakymo provincijoje, apie kurį kalbėjo televizijos žiūrovas, tai žydai susigriebė padarę klaidą, dabar taip elgtis jie neketina. Štai ką sako LŽB pirmininko pavaduotojas Jozefas Parasonis: „Iš tiesų, žydų bendru-

menė neturėjo aiškios pozicijos. Prieš šešerius-aštuonerius metus į tokius dalykus nebuvo teisingai reaguojama, yra net raščių atsakymų žydų turto. Dabar pozicija pasikeitė“. Jis mano, kad jokio nuėjusio traukinio būti negali, kiekvieną traukinį galima susigrąžinti; padaryta politinių klaidų, kurias reikia ištaisyti. Pilietinės įstatymas, esą, palankiausias lietuviams, jis diskriminuoja tautines mažumas, todėl neišvengiamai bus koreguojamas. Jo tautietis, Lietuvos žydų jaunimo ir studentų sąjungos pirmininkas Simonas Gurevičius piktnasi R. Staselio straipsniu, ypač jo pavadinimu, esą kolegijos studentai jam akis bado. „Aš klausiu jaunojo žydo: o kas gi turės pasipurtyti? Mes visi! Valstybė pinigų neturi, valstybė esama mes. Mes turėsime pasipurtyti, ir jokios potekstės čia nėra“ (R. Staselis).

Argi aš nesakiau: jau tie lietuviai... Lietuvoje jie nori gyventi kaip namie. Negerai. Į aukščiausią pacituotą konservatoriaus A. Kubiliaus pastabą ponas Baker būtent taip ir reagavo: tai nėra gerai, žydų turto grąžinimo reikalas labai užsėstęs. Šitaip negalima. Tautininkas G. Songaila ragina nepasiduoti, Lietuva esanti NATO narė. Jis klausia: „Kam ketinama atiduoti išlikusį ir neišlikusį žydų turtą? Konkrečioms žmonėms, kurių ryšys su tuo turtu bus tik vienintelis — kad jie yra žydų tautybės. Ar čia ne kiršinimas? Čia elementariausias godumas. Lipimas valstybei ant sprando“.

Ant palinkusio medžio visos ožkos lipa. Atsitiesti reikėtų pasimokyti iš žydų.

SUSITIKIMAI

Uspaskich'as...

Atkelta iš 2 psl.
Dievo dovaną būti populiariu. **Bronius Jančiukas.** Sakysite — jeigu Viktor'as Uspaskich'as būtų ne Uspaskich'as, o koks tai Viktoras Užpals, gimęs ne Archangelske, o kažkur Marijampolėje, ar požiūris Lietuvoje į jį būtų kitoks? **Z.R.** Aišku, kitoks. Mano aplinkos žmonių tarpe vyrauja tokia nuomonė, kad Kubilius yra daug simpatiškesnis žmogus už Vyt. Landsbergį, ir ta prasme, jo atėjimas turėjo būti labai naudingas konservato-

Adomas Siudika.

riams. Kita vertus, iškilo abejonių, ar Kubilius yra tik simpatiškas žmogus, ar jis yra politikoje naudingas? Politikoje jis padaręs nedovanotų klaidų, kai rėmė du kandidatus. Tai visiškai nesąmonė. Po to paliko Adamų ir išėjo už Austrevičių. Dabar — Kubilius dar pareiškimas, kad Austrevičiumi negalima pasitikėti... Tai koks politikas gali šitaip save kritikuoti? Man Kubilius, kaip politikas, kelia abejones.

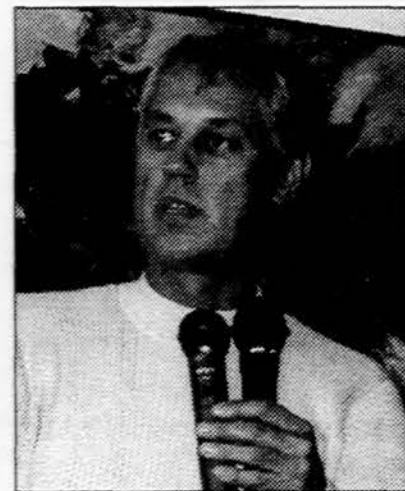
Pr.S. Sekmadienį grįžau iš Lietuvos. Mano namuose buvo ministras Dobrovolskis. Kalbėjomės. Tą patį vakarą Dobrovolskis dalyvavo TV programoje. Sėdėjo vienoje pusėje Dobrovolskis, o kitoje — Kubilius. Kubilius šoko ant jo — esi Hitleris, žudai Lietuvos vaikus. Aš pagalvoju, kad jei būčiau ten buvęs, aš būčiau į pas... Nieko nematau jame simpatiško. Jis nieko nežinojo, kodėl tas vaikas išilutės mirė. Aš laikau, kad jis nėra apsišvietęs.

L.T. Norėčiau Jūsų paklausti — ar žinote, kas yra GRU? Jūs niekada nesužinosite ar tarnauja Uspaskich'as GRU (Glavnoje razvedatelnoje upravlenije—Vyriausioji žvalgybos valdyba), ar ne. Tai labai įslaptinta žvalgybos organizacija. Kubilius, tikriausiai, nesimokė šioje organizacijoje, kaip patikti pigiai publikai. Gal jis, suklydo dėl Austrevičiaus? Šandienis kandidatas į JAV prezidentus J. Kerry — kiek kartų nuomonę keičia? Žmogus turi tik dvi kojas, kai arklys suklumpa ir keturias turėdamas. Kubilius — aukšto intelekto žmogus.

tvarkytojas jau sėdi kalėjime. Vadinasi, yra prielaidų galvoti, kad tai nėra laimigas Archangelsko rusas, dabar atsidūręs Lietuvoje, bandantis skambinti fortepijonu „svistoplauską“, kuris dabar žada įsiskirti į Lietuvos politinį gyvenimą. Tie nuogastavimai, galbūt, turi pagrįdą. Juolab, kad dabartiniai Lietuvos-Rusijos santykiai — nesuipratimai politiniame gyvenime: išsiunčiami ambasadoriai iš Maskvos, priekaištavimai dėl tranzito į Karaliaučius, atšaukiamas numatytas Putin'o vizitas į Lietuvą. Kažkas verda, kažkas vyksta. **Z.R.** Man neatrodo ir aš nematau, kad Rusija turi kokių ypatingų specifinių interesų Lietuvoje, kuri ji neturi kitur. Mes labai pergyvename dėl Mažeikių naftos. Tokias rafinerijas turi lenkai, bulgarai, kurie nepergyvena ir pusę akcijų jau pardavė tam pačiam „Lukoilui“, ir visai neblogai verčiasi. Ekonominiai interesai nebūtinai turi būti surišti su geopolitiniais. Jokia europinė valstybė taip nepergyvena dėl tų rusų imperinių tikslų, kaip Lietuva. Man atrodo, kad Latvijos, Estijos padėtis žymiai blogesnė. Suomija su Rusija ekonominius ryšius labai sumaniai sugebėjo ir dabar sugeba išnaudoti. Kodėl tiems rusams rūpi tik Lietuva? Nematau prasmės, kodėl rusai turėtų tokį išskirtinį dėmesį Lietuvai?

Vaidas Dinsmonas. Rusija labai siekia įteisinti karinį tranzitą per Lietuvą. O per ekonominę įtaką — naftai, dujoms. Ypač Lietuvoje

mais renkasi tokią skirtingą pusę? Kas pasikeitė, kodėl taip nusi-vylė? Matomai, kad naudojama daug elementų sakyti tai, ką nori — panegirika sovietiniams laikams. Žmonės nori tai girdėti, nes Darbo partija gavo iki 30 procentų balsų pirmame ture. Tai daug. Čikagoje teko dalyvauti verslininkų susitikime su Baltarusijos ambasadoriumi, kuris teigė, kad Baltarusijoje korupcijos lygis yra pats žemiausias pasaulyje. Uspaskich'as irgi žada pensijas padidinti 40 procentų po pirmųjų metų. Ar tai ne populizmas, ar galima juo tikėti? Kalbant apie Lietuvos politinę situaciją — visiems norisi geresnio gyvenimo. Išrinkti partiją, kuri visai neturi patirties, manau,

Antanas Sereikis.

kad, kai jie ateis į valdžią, tai po pusmečio ar metų mes ir vėl nuskaubėsime pasaulį. Dabar Lietuvoje rinkimus laimi partijos,

Vytautas Vepštas.

kurios susikuria specialiai rinkimams. Demokratija Lietuvoje pasiekusi tam tikrą etapą. Esant kokiame sunkiam laikui, žmonės susėda prie vieno stalo ir gali susitarti. Tai dabar ir bando daryti kai kurios kitos partijos. Ponia klausė apie Prezidento galimybes dėl ministro pirmininko posto. Vadovaujantis Lietuvos Konstitucija respublikos Prezidentas neturi tokių svertų

kurios susikuria specialiai rinkimams.

Demokratija Lietuvoje pasiekusi tam tikrą etapą. Esant kokiame sunkiam laikui, žmonės susėda prie vieno stalo ir gali susitarti. Tai dabar ir bando daryti kai kurios kitos partijos.

Ponia klausė apie Prezidento galimybes dėl ministro pirmininko posto. Vadovaujantis Lietuvos Konstitucija respublikos Prezidentas neturi tokių svertų

JAV LIETUVIAI, TEXAS

Įstrigusi Houston'e (2)

Audronė Matutis

Tik pasikalbėjusi su Lina telefonu, iškart nžinojau, kaip reaguoti. Kiek pasvarsčiusi, pasikonsultavusi su keletu draugų, nutariau, kad Lina tikrai atsidūrė nepavydėtinoje padėtyje, ir jai būtina ieškoti pagalbos. Taigi, nuvykau į oro uostą ir parsivežiau Liną į savo namus. Mūsų šeimoje ji praleido keletą dienų. Lina buvo puikus svečias. Be to, ji buvo ne šiaip sau eilinė studentė, o jau spėjusi pasižymėti įvairiais gabumais — atliko keletos savaičių internatūrą USA Baltic Foundation, dar du mėnesius dirbo demokrati Carolyn Maloney, JAV kongreso New York'o 14-osios rinkiminės apygardos atstovei. Dirbdama internatūroje pas Maloney, Lina padėjo rinkti ir analizuoti apklausų duomenis, lankėsi kongreso sesijose, prisidėjo prie darbų įstatymdavytės srityje, taip pat vedžiojo lankytojų grupes po Kapitolijaus pastatą. Ji įsitikinusi, kad internatūra padėjo praplėsti politinių mokslų žinias ir patirtį.

Su savo vyru Gražučiu buvome suplanavę kelionę pas draugus į Austin miestą. Mat jų sūnus turėjo žaisti nacionaliniame tinklinio klubų turnyre, o po to Gražučiui reikėjo iškristi į Michigan'o valstiją — dirbti lietuvių skautų stovykloje. Todėl mums rūpėjo — ką daryti su Lina likusias dvi savaites? Išėjti suradome neįtikėtinai greitai. Jurga Miakonkich (violončelininkė, neseniai įgijusi muzikos magistro laipsnį University of Houston, Moores School of Music) maloniai sutiko apgyvendinti ir paglo-

boti Liną, kol mes su Gražučiu būsime išvykoje.

Mūsų su Jurga pastangomis, Lina turėjo galimybę pamatyti įvairiausias Houston'o miesto gyvenimo puses. Su manim ji lankėsi Curriculum Innovation Center — (Houston Community kolegijos sudedamoji dalis), įsikūrusiame Town and Country teritorijoje, kur aš dirbu konsultante kolegijos profesūrai. (Audronė Matutis konsultuoja dėsytuos, kaip paruošti ir optimaliausiai panaudoti įvairias kompiuterių programas, sudarant mokomuosius kursus ir egzaminų užduotis studentams — neakivaizdininkams, t.y. studijuojantiems online — interneto pagalba — Z.M.).

Linai tarsi taikė proga aplankyti George Ranch ir Brazos Bend State Park'ą, kur mes abi vaikščiojome, ieškodamos krokodilų. Ne, mes jų taip ir nepamatėme — jie slėpėsi nuo saulės, nes atviroje vietoje buvo per karšta.

Lina, kartu su Jurga, pamatė Hermann Park'o lankytinas vietas. Pasivažinėjo aplink parką traukinu Metro Rail, dviračiais, aplankė Museum District kvartalo muziejus, viduramžių idomybės, praleido dieną prie Conroe ežero ir Galveston saloje.

Lina supažindino Jurgą su internautų privatumais, kaip — „Instant Messaging“ ir „Chat“. Išbandydama tas naujo-ves, Jurga sužinojo, kad viena ankstesniųjų laikų draugė — profesionali muzikantė, dabar groja su simfoniniu orkestru Kinijoje.

Pačioje viešnagės pabaigoje, Jurga palydėjo Liną į oro uostą.

Violončelininkė Jurga Miakonkich. Nuotrauka iš asmeninio albumo.

Tik tada išvyko iš jo, kai įsitikino, kad Lina tikrai įsėdė į lėktuvą ir palaukė, kol įsėdė į LOT lėktuvą, skrendantį į Kauną (su nusileidimais Čikagoje ir Varšuvoje). Lina irgi vis dar sunkiai galėjo patikėti, kad jos nuotykis taip laimingai baigėsi (mes su Jurga — taip pat).

Šiuo metu Lina Lietuvoje ieško darbo. Ji viliasi surasti ką nors, turinčio ryšį su Lietuvos naryste Europos Sąjungoje. Tai jai su-

teiktų galimybę keliauti darbo tikslais po įvairias Europos šalis ir tuo pačiu būti kur nors, netoli Lietuvos. Jurga ir aš raginame Liną susirasti darbą, kurio reikalais ji galėtų laikas nuo laiko pagyventi Paryžiuje, o mums abiem su Jurga būtų galimybė apsisistoti pas ją, jei kada nors „įstrigtume“ Prancuzijoje...

Vertė Zita Lenkaitė-Masley, TX

BIRG & MELTSE VIZOS AVARIJOS
ATTORNEYS
www.bmlaw.com
ADVOKATAS ir visi IMIGRACIJOS KLAUSIMAI.
12 metų imigracijos birozje!
570 LAKE COOK ROAD, SUITE 318, DEERFIELD, IL 60015
TELEPHONE 847-444-9000 FAX 847-444-1478

TAURAS
MORTGAGE, INC.

PASKOLOS NEKILNOJAMAM TURTI
 Geriausios finansavimo sąlygos! Aukščiausio lygio aptarnavimas!

Giedrius Memėnas
 NEKILNOJAMO TURTO PASKOLŲ BROKERIS
(708) 899-2244
 1011 State Street, Suite 100 TEL: (630) 257-6676
 Lemont, IL 60439 FAX: (630) 257-6856

-Nerodote pajamų, nemokate mokesčių?
 -Neturite pinigų pradiniam įnašui?
 -Silpna kredito istorija?

Skambinkite jau dabar!
TAURAS
 MORTGAGE, INC.
 Illinois Residential Mortgage License

MUMS NIEKO NĖRA NEJMANOMO!

PRO AUTO inc.
MIDWAY 4823 WEST 63rd STREET

Padangos „Tune Ups“
 Variklių pakeltimas Stabdžiai
 Transmisijos ir sankabos
 Elektros ir virinimo darbai

Brakes | Tune Ups | Tires
 Engine Replacement
 Transmission | Clutch
 Dash Comm. Repair
 Electrical Work | Welding

773-582-4197
 Savininkas
MIKE APKE (APKAUSKAS)

Dralyuk
 real estate
 4851 W. Oakton,
 Skokie, IL 60077

Vytautas Sruoga
 SALES ASSOCIATE
 Nekilnojamo turto pirkimas, pardavimas
 Nemokama konsultacija
 Pagalba finansuojant
 Mob. 773 983 4544
 Ofisas 847 673 9500
 Faksas 847 673 9501

Jūratė Zubinas
 konsultantė, realtor
 „Aš surasiu
 Jūsų svajonių
 namą!“
 Dirba vakariniuose
 premiesčiuose,
 8 E. Hinsdale Ave.
 Hinsdale, IL 60521
**COLDWELL
 BANKER**
 (630) 915-2900
 www.ColdwellBankerOnline.com/juratezubinas

Bičiulystė
 tik
\$20
 pusė metų

Pats laikas užsiprenumeruoti Bičiulystę!

Pigiau grybų!

pusė metų - \$20, metams - \$40

Užsiprenumeruodami mūsų laikraštį — palaikote lietuvišką spaudą!

1. Rašykite čekį: „Draugas“
2. Pažymėkite „Bičiulystę“
3. Siųskite adresu:
4545 W 63rd Street,
Chicago, IL 60629
4. Skaitykite ir džiaukitės mūsų nuostabių laikraščių!

Kalendorius

Vardadieniai
spalio 26 d. —
lapkričio 2 d.

Antradienis, spalio 26 d.
 Evaristas, Liaudginas, Mingintė, Vita.

Trečiadienis, spalio 27 d.
 Frumentas, Ramojus, Sabina, Tautmilė, Vincas (Vincas).

Ketvirtadienis, spalio 28 d.
 Almanė, Gaudrimas, Skirmantas, Simonas (Simas), Tadas.

Penktadienis, spalio 29 d.
 Ermelinda, Gelgaudas, Narcizas, Tolvydė, Violeta.

Šeštadienis, spalio 30 d.
 Darata, Edmundas, Skirgaila, Skirvydė.

Sekmadienis, spalio 31 d.
 Alfonsas, Liucilė, Mąstvilas, Tonvilė, Visgantas, Volfgangas.

Pirmadienis, lapkričio 1 d.
 Audrius, Milvydė, Žygautas.

Antradienis, lapkričio 2 d.
 Gedardas, Gedvilė, Valentinas (Valys), Viskantas.

Kalendorius

KVIEČIAME DALYVAUTI
III JAV LIETUVIŲ JAUNŲJŲ ATLIKĖJŲ FESTIVALIS
[VYKS RUDENI] — LAPKRIČIO 14 d. ČIKAGOJE,
JAUNIMO CENTRE
Festivalį rengia:
JAV LB KULTŪROS TARYBA ir MENO MOKYKLĖLĖ.
 Kviečiame dalyvauti lietuvišką jaunimėlį nuo 3,5 m. iki 30 m. amžiaus. Smulkesnė informacija bus spausdinama „BIČIULYSTĖJE“ ir kt. liet. laikraščiuose.
 Festivalyje žada dalyvauti jaunieji smuikininkai iš Lietuvos ir Kanados. Kviečiame prekybininkus, verslininkus, pavienius aukotojus tapti šio festivalio rėmėjais, mecenatais. Paremdami festivalį, Jūs paremiate lietuviškos kultūros išsivystimą. Aukos bus nurašomos nuo mokesčių. Čekius rašyti: American-Lithuanian Community. Siųsti: P.O. BOX 4102, Wheaton, IL, 60189.

PARDUODAMA. Alytaus mieste parduodamos 70 kvadratinų metrų patalpos, tinkančios komercijai. Pačiame miesto centre, Vilniaus gatvėje. **Skambinti tel.: 708-955-8568.**

DATOS
Spalio mėnuo
27-oji — Vytauto Didžiojo mirties diena.
31-ąją — atšaukiamas vasaros laikas.
Lapkričio mėnuo
1-oji — Visų šventųjų ir mirusiųjų diena.
2-oji — Mirusiųjų atminimo (Vėlinių) diena.

LIAUDIES IŠMINTIS

Jei lyja kelias dienas iš eilės — atšals. Jei lyja prieš vėją — požymis, kad netrukus atšals.

Kurioje danguje pusėje melsoi ryškesnės žvaigždės, iš tos pusės netrukus kils stiprus vėjas.

Sakoma, kad spalio šalnos ir trijų dienų nevertos.

Jei dangus giedras — labai nesidžiaukite, nes netrukus orai gali paburkti.

Lapkritis nuo seno vadinamas žiemos vartais.

SVEIKATA. PATARIMAI

Jei rytas gersite obuolių acto, praskiesto su vandeniu, rizika susirgti peršalimo ligomis sumažės.

Sergantiems reumatui, patariama maudytis karšto vandens vonioje, į kurią įberkite beržo lapų.

Jei skauda galvą — pauostykite tarkuotų krienų, sumaišytų su actu.

PASTEBĖJIMAI

Jei sūnus į motiną, o dukra po noši į tėvą — šeima bus laiminga.

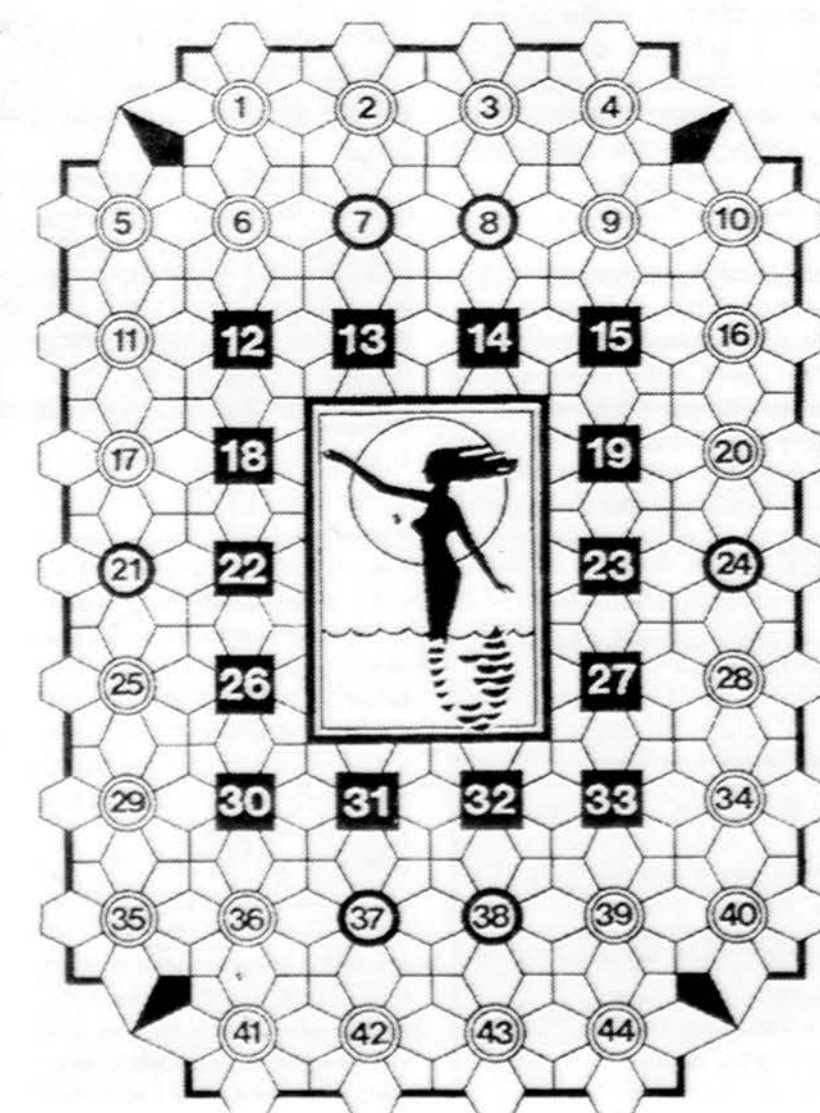
Kai katė letenėle prausiasi — laukite svečių.

Kryžiažodis 9 O. Jūratė nemarioji...

Sudarytojas **Algimantas Šaduikis** (Vilnius).
Žodžių įrašymo pradžia — patys šiauriniai laukeliai.

1. Statinys plaukti ar per(s) - kelti per vandenį. 2. Laivo kroviny pusiausvyrai palaikyti. 3. Neris dukrelė (Dzūkijos upelis, maitinamas Trakų ežero vandeniu). 4. Žaliųjų ežerų landsaftiniam draustinui priklausantis ežeras. 5. Nemuno deltos šaka, tekanči Lietuvos - Kaliningrado srities siena. 6. Ežeras Trakų rajone (dar žinomas Žydiškių ežero vardu). 7. Lengvas vasaros apavas. 8. Lietuvos dalis Nemuno kairiajame krante. 9. Ežeringosios Aukštaitijos rajono centras. 10. Subartonių miške (Varenos rajone) tyvuliuojantis ežeras. 11. Didžiagalvė, didžiaakė, rusva, dryžuota verslinė žuvis (jūrų vilkas). 12. Atlantinės silksės porūšis, prisitaikęs gyventi Baltijos jūroje. 13. Vieta aplink ežerą. 14. Senas žvejų kaimas Aukštaitijos nacionaliniame parke (iki

ATSAKYMAI (8): „Tau, Birute“.

1. Šerkšnys.
2. Kaparas.
3. Kastytis.
4. „Žvitis“.
5. Mišparai.
6. Vainutas.
7. Žalvaris.
8. Kamienas.
9. Jaunutis.
10. Slingsas.
11. Edinys.
12. Pavietas.
13. Račūnas.
14. Purpuras.
15. Pudingas.
16. Galtonas.
17. Varputis.
18. Paginis.
19. Salieras.
20. Kadilis.
21. Pavilys.
22. Mėdulis.
23. Martinas.
24. Kimminas.
25. Migdolai.
26. Debutas.
27. Kelmūtis.
28. Mišinys.
29. Miūnas.
30. Krikštai.
31. Krikštas.
32. Nektaras.

XVII amž. pabaigos vadintas Antadringe). 15. Laivas, kur suojantis nuolatiniu maršrutu. 16. Nedidelis ežerėlis Švenčionių rajone, į šiaurę nuo Pabrados. 17. Rūdinių žuvininkystės ūkio centrinė gyvenvietė prie Merkio upės ir Papio kanalo. 18. Klaipėdos šiaurinė dalis Baltijos pakrantėje. 19. Nedidelis įvykis ar atsitikimas, kartais nereikšmingas. 20. Smulki Baltijos jūros žuvelė, vartojama konservams. 21. F. Ežerimas prie buklės, priešingos buvusiai. 22. Ežeras Anykščių rajone ir to paties pavadinimo landsaftinis draustinis. 23. Skėtinis šeimos laukinis ir kultūrinis prieskoninis, vaistinis augalas. 24. Lašišinių šeimos šlakuota gelavandė žuvis, neršianti ant žvirgždeto dugno, ikrus užkasdama. 25. Chinmedžio žievės alkoholis. 26. Kuršių nerijos (dviejų kilometrų ilgio šiaurinė dalis), esanti į šiaurę nuo Smiltynės. 27. Ežeras Švenčionių rajone. 1967 metais paskelbtas vandens paukščių draustinis. 28. Žemas su ašomis kubilukas. 29. Ežeras Moletų rajone (to paties pavadinimo pelkėje) — vandens paukščių draustinis. 30. Mažiausias Lietuvos administracinis teritorinis vienetas (įvestas 1940 metų pabaigoje). 31. Tiesiasparnių būrio narys. 32. Aukštaitijos miestas, per kurį teka Laukupė. 33. Egliš šaka. 34. Karpinių šeimos plati ir plokščia, karti, lėtai tekančių upių ir ežerų žuvis. 35. Rūgtis — paprastai ant takų, pakelėse, dykvietėse, daržuose augantis pašarinis ir vaistinis augalas. 36. Gyvenvietė Marijampolės rajone (netoli plento į Prienuos), įsikūrusi prie Ygos ežero. 37. Nedidelis šakotas lapuotas pievų ir krūmų augalas. 38. Upe, įtekanti į pelkėtą Amalvo ežerą. 39. Ežeras Ignalinos rajone, prie kelio į Švenčionius. 40. Bebrų darbo „hidrotechninis statinys“. 41. Srovės atšakojimas, tekantis priešinga kryptimi. 42. Vietovė Nemuno dešiniajame krante, netoli Veliuonos, kurioje gimė ir augo sovietmečiu išgarsėjęs rašytojas. 43. Neuzšalanti, atsivėrusi vieta upėje ar ežere. 44. Landsaftinis draustinis Šilutės rajone, Nemuno dešiniajame krante, į pietryčius nuo Pagėgių.

Sėkmės pasaulio čempionate!

Nuotr.: daugkartiniai Lietuvos klasikinių šokių čempionai, pasaulio, Europos čempionatų prizinininkai, Kauno „Sūkurio“ šokėjai — Edita Daniūtė ir Arūnas Bižokas. Treneriai Jūratė ir Česlovas Norvaišos.

Spalio 30 d. Vilniuje rengiamas Klasikinių (standartinių) sportinių šokių pasaulio čempionatas. Apie jį mums pranešė **Jūratė ir Česlovas Norvaišos**: „Varžybos vyks naujoje SIEMENS arenoje, Vilniuje. Tai — pirmasis renginys šioje salėje ir kartu oficialus jos atidarymas, pašventinimas. Dalyvaus 71 šokėjų pora iš 34 pasaulio valstybių (iš visų kontinentų, išskyrus Afriką — neturi pinigų). Atvyks šalių pirmosios ir antrosios poros. Lietuvai atstovaus Arūnas Bižokas ir Edita Daniūtė (nuotr.) „Donatas Vėželis — Lina Chatkevičiūtė (Kauno „Sūkurys“). Čempionatas turi aukščiausią reitingo klasę. Galvojame, kad Bižokas — Daniūtė kovos dėl pasaulio čempionų titulo. Bus gerai, jei taps vice-čempionais — tokio titulo dar neturi. Jie yra 2003 m. pasaulio čempionato bronzos medalininkai. Pagrindiniai varžovai — italai. Vėželis — Chatkevičiūtė turėtų kovoti dėl pusfinalio. Norėtume, kad patektų į dešimtuką ir būtų kuo arčiau finalo. Teisėjauja 9 teisėjai iš įvairių šalių: Japonijos, Suomijos Rusijos, Vokietijos, Italijos, Anglijos ir kt. Iš JAV — Glen Wais ir Jūratė Norvaišienė iš Lietuvos.“

Mes ir Lietuvos Sportinių šokių federacija esame to renginio organizatoriai. Režisierius — Arnoldas Riekumas. Direktorius — Virginijus Visockas. Į čempionatą atvyksta tarptautinės šokių federacijos prezidentas su prezidentu Rudolf Bauman iš Šveicarijos. Renginys glėbia — p. Alma Adamkienė, org. komiteto pirmininkas Vytautas Nėnius — sporto departamento prie Lietuvos Vyriausybės generalinis direktorius. Pagrindinis rėmėjas — Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Kauno valdžia nepadėjo niekuo, nors dvi Kauno poros atstovauja Lietuvai.